

**Workshop om
medfinansiering**

**Sveriges Kommuner
och Landsting
20 november 2014**

TRAFIKVERKET

**Thomas Eriksson
Planeringsavdelningen**

Utgångspunkter för medfinansiering

- Medfinansieringen syftar till att
  - åstadkomma effektiva lösningar i transportsystemet
  - att bredda den finansiella basen för sådana lösningar.
- De transportpolitiska målen ska vara utgångspunkt för prioritering av objekt oberoende av om det förekommer medfinansiering eller inte.
- Vid medfinansiering bör medfinansiärens och samhällets nytta av aktuella åtgärder vara en utgångspunkt för att medfinansieringen kommer till stånd och bör också återspegla den andel medfinansiering som blir aktuellt i det enskilda fallet.

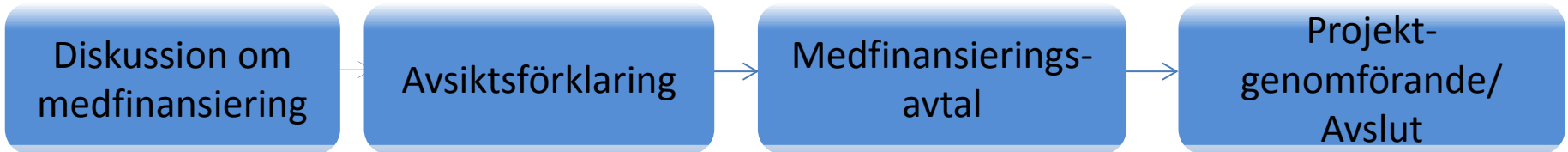
Utgångspunkter – forts.

- Medfinansiering påverkar inte den grundläggande ansvarsfördelningen mellan statliga och kommunala aktörer för transportinfrastrukturen.
  - Det är statens uppgift att svara för statliga infrastrukturanläggningar. Det går dock inte alltid att dra en skarp gräns mellan statens och kommunernas ansvar
- Medfinansieringen avser både investeringsåtgärder och drift och underhåll.
- Kraven från regeringen på årlig rapportering av byggstarter ställer särskilda krav.
  - Avsiktsförklaringar respektive avtal
  - Klara 30 november

Historik stödjande dokument för medfinansiering

- Runt år 2000 började medfinansieringsmallar växa fram regionalt och bli en del i finansieringen av projekt
- 2009 - Framtagandet av långsiktig transportplan 2010-2021
  - 50-tal objekt med medfinansieringsavtal i NTP
- 2011 - Rutin för förvaltning av medfinansieringsavtal TDOK 2014:0247
- 2011 - Riksrevisionens granskning ”Medfinansiering av statlig infrastruktur”, RIR 2011:28
  - tydligare dokumentation
  - enhetligt arbetssätt
- 2012 - Projekt för framtagande av stödjande dokument:
  - Mall för medfinansieringsavtal, TDOK 2013:0116
  - Mall för avsiktsförklaring om medfinansiering, TDOK 2013:0117
  - Användarhandledning för tillämpning av mallarna, TDOK 2013:0115
  - 2013 - dokumenten reviderades p g a grundutförande och tilläggsåtgärder (prop. 2012/13:25, Investeringar för ett starkt och hållbart transportsystem)
- 2013 - Riktlinje för genomförande av förhandling om medfinansiering TDOK 2013:0144

Medfinansieringens livscykel från projektidé/förhandling till projektets avslutande

Riktlinje förhandling
(TDOK 2013:0144)

Avsiktsförklaring
(TDOK 2013:0017) +
Användarhandledning
(TDOK 2013:0115)

Medfinansieringsavtal
(TDOK 2013:0016) +
Användarhandledning
(TDOK 2013:0115)

Rutin för förvaltning av medfinansieringsavtal
(TDOK 2014:0247)
Säkerställande av åtagande

Syfte och pågående utvecklingsarbete

- Syftet med riktlinje och rutinerna är att skapa en enhetlig och effektiv hantering av åtgärder med medfinansieringar
- Trafikverket har ett kommande krav på sig att årsvis rapportera medfinansiering till departementet uppdelat per kommun
- Pågår därför ett arbete med att ta fram hjälp och stöd för att detta ska kunna tas fram

Begrepp och definitioner

- **Avsiktsförklaring om medfinansiering:** identifiera viljan till, preliminär inriktning och omfattning av medfinansiering samt anger villkoren, formerna och tidplan för fortsatt samverkan rörande utpekade objekt.
- **Medfinansiering:** finansiering av statlig transportinfrastruktur sker av annan part än Trafikverket genom andra medel än de statliga anslag som Trafikverket disponerar.
- **Tillägg:** Medfinansiering genom bidrag bör främst avse tillägg eller andra förbättringar i förhållande till grundutföranden av åtgärder. Medfinansiering av de tillägg i förhållande till grundutförandet ska normalt finansieras av den externa parten som påkallat tillägget.
  - Om staten trots allt väljer att finansiera någon del av tillägget ska detta särskilt motiveras. Vid finansiering av ett tillägg måste Trafikverket begära ett utökat beställningsbemyndigande hos regeringen det år som medfinansieringsavtalet sluts.

Begrepp och definitioner – forts.

- **Grundutförande:** Vad som är grundutförande utgår från det statliga ansvaret men blir en bedömning från fall till fall eftersom varje åtgärd är unik. Baserat på en dialog med kommuner och övriga intressenter och de samhällsekonomiska kalkylerna utformar Trafikverket slutligt innehåll och omfattning av den statliga investeringen i termer av ett grundutförande.
  - Medfinansiering ska även kunna användas till grundutföranden, men då ska det särskilt motiveras.
  - Avgränsning av grundutförandet ska baseras på en bedömning av vilken omfattning av åtgärderna som är motiverade utifrån statens intresse. Huvuddragen av finansieringen ska framgå av gällande fastställda planer.
- **Samfinansiering:** objekt/åtgärd finansieras med olika statliga anslag/finansiering och är därmed inte medfinansiering då det inte är fråga om medel från extern part. Inga avtal tecknas endast för samfinansiering.

Begrepp och definitioner – forts.

- **Statlig medfinansiering:** (f.d. statsbidrag) – innebär att staten bidrar till finansiering av åtgärder i annans anläggning, t.ex. regionala kollektivtrafikanläggningar, i enlighet med vad som framgår av Förordning (2009:237) om statlig medfinansiering.
  - Statlig medfinansiering framgår av Trafikverkets beslut och ska normalt inte regleras i avtal.
- **Förskottering:** Trafikverket får tidigarelägga byggandet av allmänna vägar och investeringar i järnvägsanläggningar där förskottering (räntefritt lån) sker från kommuner, landsting eller enskilda. Utrymmet för förskotteringar är begränsat enligt regleringsbrevet och får inte överskrida 30 procent av beviljade anslag under året.
- **Genomförandeavtal:** reglerar detaljer avseende genomförandet i byggskedet.

Exempel på när medfinansiering kan bli aktuell

Trafikverket bygger och den andra parten:

- vill ha en högre standard hos den aktuella statliga anläggningen (väg eller bana med högre hastighet och/eller kapacitet),
- vill ha en annan utformning (t.ex. överdäckning, planskild korsning)
- vill ha en annan lokalisering för anläggningen som bättre överensstämmer med dennes planering
- Trafikverket och berörda parter överväger ett större samlat grepp med ett sammanhängande åtgärds paket bestående av såväl statliga som kommunala investeringar.
- Åtgärden kan inte prioriteras in i aktuell plan

Detta definieras inte som medfinansiering

- När Trafikverket på affärsmässiga grunder, d.v.s. som vilken entreprenör som helst, utför ett uppdrag att t.ex. genomföra en ombyggnad av en annans anläggning.
  - I detta fall utgår moms, vilket inte är fallet vid medfinansiering.
- Alternativ finansiering i form av infrastrukturavgifter på väg, trängselskatt och banavgifter definieras inte som medfinansiering.
- Samfinansiering - olika statliga anslag/finansier.
- Statlig medfinansiering (f.d. statsbidrag) – Staten bidrar till finansiering av åtgärder i annans anläggning.
- Förskottering - Räntefritt lån för att kunna tidigarelägga byggandet av allmänna vägar och investeringar i järnvägsanläggningar